

پوشیدہ — ۱ کانون اول ۱۹۲۷

جلد : ۹

پوشیدہ سنہ — نومبر ۹۹

ادارہ خانہ :

باب عالی جادہ سندھ اقدام
پوردی پانندہ کی بنادہ

خصوصی دائرہ

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی تحریک

آبوندہ شری طری : سنہ لکی ۲۵۰

آلتی آباقی ۱۲۵ ، فوق العادہ

نسخہ لایچون ۵۰۰ و ۰۰۰

غروندہ :

مجموعہ مزہبتیہ طبی نقیب

ایدہ بن ازلر اعادہ آیدلر

ہر ایک پریمی دارہ بشیمی کونلری جیفار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، حرفتی مجموعہ در .

ادبیات تارنجی

تارنجی

حنانی

قلاسیک شعرینک تشکیک دورنده بویوک شاعر بروسه لی احمد پاشادن صوکرانحنانی، الیم مهم سادیر. شیمدی باقادر نه شیری تبیع، نه ده حسانی تدقیق اولوغیان حنانی، تذکره نویس عاشق جلی به نظر ادرنه لیلیر. قتینالی زاده حسین جلی ایل قسطومونلی لطیف وریاض الشعرا صاحی، شاعر الشعرا مؤلفنک بو روایتی تأیید ایتمکله برابر، حنانی نك ادرنه ده دوغدیغنی، اصلاً اوزالی اولدیغنی ادعایه جاسارت ایدمه یورلر. یالکر سیه یك تذکره سینه ده مولدی ادرنه ده دیور.

لطیفی به کوره حنانی و عیاده اوغلندر. ادرنه ده سالی نام بر اشعارک قولدر. اما کمال ظهوری قسطومونیده واقع اولغین تحریر ایشدیکی رسالده کندونی بلده مزبور به نسبت ایشدیر. لطیفی نك ویردیکی بو معلومانی عاشق جلی شو صورتله تکرار ایتمکده د: «ادرنه ده بر قار شجنگ قولی و اوغولانی ایش. ترتیب ادوب ترتیب اوزره تحصیل معارف ایدرمشدر. بک کوچوک بر فرقه بو خصوصده یکدیگر کی توشیق ایدن لطیفی و عاشق جلییدن ماعدا، سیه، حسن جلی، ریاضی تذکره لریله دیگر منبعلر، حنانی نك کوله لکندن بجه ایتمورلر.»

ادرنه ده ایستیر سر بسنجی به بومش، یتیمش، ایسترسه کوله اولار ق یاشامش اولسون، بوتون بو متعدد و شیعهرک مختلف روایتی بکا نجنینک اوراده دوغمادانی قناعنی ویردی. شا کردی و رفیق سیه بک، حنانی نك ادرنه ده دوغدیغنه متدائر روای، بو قاعته مخالف اولسا بیه، اونی صار صاحی، سیدیل ایدیه چک قوبده دکلیر. [۱]

[۱] حنانی الله بالذات تاس ایش اولدیغنی ایچون، تذکره سینه سیه بک اوکادیر ویردیکی معلوماتی، دیگر تذکره نویس لریک زوایتلر به ترجیح ایتک لایزدر. فقط حنانی نك ادرنه ده دوغدیغنی

صنعتی، دارالفنونلیر، مکتبیلیر، او جاقیلیر، کنج متورلر زمزمه سنک برتر سیه بحر اقیایغنی مطلوبدر. ملی صنعتکارلری بر اراده بولوندر مق، ایدیه آل صنعتکارلار ایداری وجوده کتیر مک، هپ بومر کی حاضر لاق دیکلیر. هر شی بوطول بالالاردن جفا حقندر. بالذات موسیقی مؤسسه لری، اتحاد، آرقاداشلق خاتنگ نمونه لری درلر اوز کسترلر، قورورلر اوپه رالر، موسیقیناس برلشمه لوندن باشقا بر شی دکلیردر: آدقلری، برار لک ensemble، وصفی، نام بر جمعیت مفهومیملر، توستویک «صنعتی بشری حیلرک مناقه سینه واسطه، کورمک ایستهمسی، آرزو لک الک علویسی ایدیه الک مدنی مملکتلرک معارف لری سیه، مودرن و جلدی صنعتی بو قادر نفوذی بر تربیه آلی حالته کتیرمه دیلر. مع مافیه، دونه نظر ا بو کونکی سوبه لر حیرتله قار شایتمه لایق درلر. از جه، انکتره ده، دالغالانه دالغالانه کیشیلرین موسیقی تربیه سنک دارهمی شیمدی شو حالده در: ۱- کلبه موسیقینه قارش، متدی. ب- اودا موسیقسی ایچون، توقف حالته، فقط ای. ج- اوپه رایه قارش، برار جا مترقی. د- قورو موسیقی ایچون، مترقی. ه- عسکری موسیقی ایچون، مترقی. و- اور کتره موسیقینه قارش، خارق العاده بردر جده مترقی.

آلمانیا نك ۶۰۰۰ نفوسلی بوکوبورغ بلده سینه، بر قونسر واتوار، ایکنجی بر موسیقی مکتبی، بر بویوک اور کتره، بش کلبه موسیقسی هیئی، اوج معروف تخی معلمی، اونش متدیر موسیقیناس و معلم ۷۰۰ کیتی الهجی برتازو، ۴۰۰ کیشیک دیگر برتازو، ۳۰۰ کیشیک بر صالون، ۲۰۰ کیشیک دیگر بر موسیقی صالون واردر! (۱۹۲۲-سنه سی آلمانیا موسیقی سالنامه سندن). شو حالده، موسیقینک خلق الله علاقهمی دوشونلور ک، بقیشمش صنعتکار لری باشایجه مرکزلدن اوزاقلادش بر می کی بروله صایاماد ملی در. یته بوسیدن درک، استانبولده تشکیک ایدن «صنایع نفیسه لری» ندن جوق شیلر بکله یوز، ریاضی معارف، معارف

نحانی نك مولدی کی، تولد تارنجی ده ججه لدر نه تذکره لری، نه ده دیگر منبعلر، «حنانی نك تولد تارنجی حقدله صریح و یا ضعیفی هدیج بر فکر ویرمه یورلر. «حنانی نك اصل اسمی «عیسی» در. حنن حلییدن ماعدا بوتون تذکره نویس لر بوقطعه ده متفقدرلر. یالکر حسن جلی، بویوک پدیری میری افندی به عطف، شاعر لک اسمی «نوح» در، دییون، حنانی، «حنانی نك حلییدن اولوبی احمد یکدی که عیسی کورکله آغمه ندم اورا حدن، یتیمده اسمنی بالذات تصریح ایشدیکی جهله، بویامد حسن حلییدن آریلان دیگر تذکره نویس لر اعتدایتمک مجبور یتیمده. حنانی کنجلیکنده ادرنه ی ترک ایدمه لک قسطومونی به کندی [۲] و ایلک شهر شی قسطومونیده ایکن قازاندی. حنانی اسمک نه صورتله انتشار ایشدیکی آکلانان شو حکایه ی حسن جلی تذکره سندن اقتباس ایدیور:

«اشو نامی بلده قسطومونیده اولمشدر. والد ماجد نرکوار پدر نامدار لری مقدمه مسطور اولان میری افندی ن نقل بیوروب حده ده انلاردن بکونه ناز کوه لمل ایدرلر بیکه، شاعر مشهور مرحوم و مغفور احمد پاشا ایلر حروسه بروسه ده شجیت و الت ایدوب شعراء سحر آفرین آستان فلک تمکینه ده مثال پرورین برره جم اولوب هاله صفت اوماه خورشید مژلندن آریلز و خلقه

سیه یکدن یاغما کیمه بک ادا ایدمه سیه و لطیفی ایل عاشق جلی کی ایکن مهم تذکره چینک اونک کوله لکندن متفق بخت ایشدی، بک سیه بک مجرد اولان اداسی قوبدن دوشور ویر کی کلدی. دیگر متمبلرکده ادرنه ی حنانی نك دوغور ویر دوغریه مولدی اولار ق کورتمه ملر شی غلط نظر به یی بر ایستاد که بعد ایتیمکه ترد ایتیم. [۲] حنانی نك هانکی سیه ل ادرنه ی ترک ایدمه لک قسطومونی به کیشیککی بیلمورلر. حنی یزی شاعر لک ادرنه ی بر اقوب قسطومونیده بولونیدندن خبردار ایدن، اونک شعر لریه بر لکده انتشار ایدن شهر تیر. حنانی نك روم ایلدن آدانویه کیشی تصادفان زاده جمول بر به عطف ایتک داها دوغور اولور. «حنانی نك

شاکي باب مکرمت ولجوددن آریلر ایلک .
اول انشاده قسطلونیدن برکاربان کلوب خبر
اوریدیکه نجای مختص و نوح نام فصیح اللفظ
و بلیغ الکلام بر شاعری ساجی پید و ظاهر
اولدی . بویامده دونه دونه ردیف بویایی
شاعری لطیف دیوب شهره خاص و عام اولدی .
شاعری بویا کچکدن آلا کلاشیلورکه ، نجای
ایلک طایندان آما دولو شهرلریدر .
نجای ، فاتح دورسک صوک سنه لرده
استانبوله کادی ، شعرینک تهنذله فاتحن ایلک
مقاموریتی آلا دی . عاشق جللی ، نجای
فاتحه انتسابی شو صورته نقل الیدیلور
«مرحوم نجای سن بلوغه چو شکوه ااصل
اولور . تحصیل علوم آله دن فارغ اولور .
سلطان محمد دورسک اوخرنده خط و املا به
شعر و انشای هوس ادیب طرب آتکیز
نظمر تسلویل و مثل آمیز غزلار دیر .
تجودت طبعی و سلامت سلیقه منی نمایان اولور .
سختی سلطان محمدنامه قصیده لر و یروب شعرا
انجیده صاحب عنوان اولور . قشعی جللی ،
شعرا نجایک اوغلی حسین جلیبدن روایت ایدرکه ،
برکون مرحوم نجای :
«عالمی از انجیر تیدم که سرکه شکا
عالمی که مکر لطف ورم حضرت الله بکا
عظمی نظری یازوب سلطان محمد
مرحوم کاجرخی [۱] نامده بر ندیمک
باشنه صور . اول دخی مجلس شاهی به وارد قد
سلطان محمد آنوکه شعرنج اوینایوب اشای
لمده کاغدی باشنده کوردوب آویب اوقود قد
اول ایدی آتیقه علوفه ایلک نجای دیوان
کاتی ایتر .
فاتحه بو صورته انشاد ایدن نجای ،
تعبیر اولوندی دیوان کتایبده آنوکه فاتحه
قادر قادلی ، فاتح و فاتحن مسوکرا ،
ایکینجی بازیدک اوغلی عبدالله ، سلطنت
دعوا ایلک بازید غصیان ایدن حکم برینه
قرعمان و الیگنه تعبیر اولوندی وقت ،
نجای ده کندیلنه ترفیق اولوندی [۲] .
[۱] بوزان برشطیخ اوستای اش
[۲] عاشق جللی ، حسن جللی ، زبانی تذکره لر .

هلی اویاندره مرمرب :

آل آلا ، قزبل آلا
طابغه دزبل آلا
سیتی چوق سوهرم
ایستر آلا ، ایستر آلا

آنتاریس دایردن
صحت ایتز کوله دن
نازی یاز قادی نی
اون شمه کیرم دن

قیا دینده طواشان
قیر بکا و بر نشان
اکر نشان ویرمده
اولاجم بر نشان

عاشق وحسن جلیسر ، نجایک ، عبداللهک
دیوان کاتی اولدنی قید الیدیلور ؛
ریاضی بونلردن آریلارنج ایچون
«سلطان عبدالله مستندلشن امارت اولد قد
نشانجی اولمشدر . دیور .

نجای ، امارق مدتی عبداللهک دیوان
کتایبی انا ایتدی . عباد و فات ایتدی
زمان [۱۸۸۸] استانبوله دوندی . ایکینجی
بازید اوغلی ایچون تنظیم ایتدی مرمربی ،
داها مسوکرا ده مختلف قصیده لر ی قدیم
ایدرکه ، اونک توجهی محافظه ایتک ایسته دی
و موفق ده اولدی . معافی ، نجای ،
بازیدک کوچوک اوغلی محمود مقیسا
والیگنه تبیین اولونجه . قادر رسمی
بر وظیفه ویریدی . نجای ، عبداللهک
و فاتحن ، محمودک مقیسا وایتنه
تعبیه قادر ، آرا ده کین اووزون مدت
ظرف قد . یالکر شعری اشتغال ایتدی .
نجایک نظمرلردن بر جوغنی بو صیراده
وجوده کتیردی محقق ایسه ده ، صورتله
کفاف نقشه قادر اولدنی مجهولدر .

محمد هالید

☆ ایزوتونلر وقاعده لری ☆
صوک سنلرک پک غریب اکسفلرندن
بری ده ایزوتونلر در . اسکین ده قورشون
جعدنی تک رجسم اولار قطنلردق . حالیکه
پوتون خواصی تمام عینی اولان فقط یالکر
آغیر لقری مختلف اولان قورشونلر بولومشدر .
و عنصرلرک اکثرلشنک بو طرز ده اولدنی
«کورولمشدر .
بونک سبی ، تمام عینی اونیفورمه
کیمش ، مختلف آغیر لقه ایکی ایکنز قرده ش
کری ، عنصرلرک بر خارجی طریقی ، برده
داخلده نوه دیدیکیز . واصل آغیرلی تشکیل
ایدن قسمی بولومشدر . ایشته بوتون
ظاهر و خارجی مناسبتلر اونیفورمه مقامنده کی
خارجی ظرف ایلک اولور . بز اونلری
طایورز . ایشته عینی خارجی ظرفی مختلف
چکر دکلی عنصرلر ایزوتوپ دیرلر .
معلومدرکه آتوملرک منی الکتریکی
و هیچ دیه جک قادر آرتکله به مالک اولان
الکترونلرله عینی مقدارده مثبت الکتریکی
و مولدالمه آتومندن عبارت اولان پروتوندن
ایلدنی عمومیتله قبول اولونیور . فقط بو
ایلدیش ناصلدر . ایشته بورامی پک ممد .
چونکه بونک جوان ویرملکه یالکر آتون
بایلمک کی نسبة اهمیتیز بر مسئله حل
اولماز ، عینی زامده بویلدیش اوبه بویوک
قوتلرک بللی ایلک اولمشدرکه اگر بونایی
بوزایلسک مدتش قدرتله حکم ایتک ممکن
اولاجقدر . بونی تدقیق ایدم . بشی مجهول
اولارق ۹۲ عنصر مزور . بونلری آغیرلر
صرمسله دیزم . اولادیرک پروتونلرله بر الکتر
لاندن عبارت هیثه برمولدالمه آتومی دیورز .
ایکی پروتون ایلک ایکی الکترندن
عبارت هیثه مولدالمه زرهمی دیورز . ای
آما بوراده پروتونلر عادی صورته یعنی
عادی کیمیا قانونلرینه تبعاً برلشدر . آتوم
داخلی کیمیا سله برلشمه مشلدر . اونکچون
قویلاجه آریلایلرلر .
اوج پروتون ایلک اوج الکترندن
معتدل بر ۱۱ یابارک بونک وجودی اخیرا